

Спеціальні професійні компетенції – це оволодіння знаннями про історичний досвід організації господарського життя в сферах, що відповідають спеціальності студентів.

Науково-педагогічні компетенції – це здатність студента розуміти місце та роль досліджуваного об'єкту (господарської системи та її складових) в структурі більш широких об'єктів, до яких він входить, на різних історичних періодах. Це вміння використовувати весь арсенал методів історико-економічного аналізу.

Направленість вивчення історії економіки та економічної думки на формування вже перелічених компетенцій вимагає змін у методиці викладання, основою якої є декомпозиція навчального матеріалу.

Декомпозиція – це спосіб перетворення наукових знань у якості та переконання студента.

Декомпозиція дисципліни історія економіки та економічної думки включає:

— **засвоєння** студентами історичних фактів і подій у господарському житті суспільств, наукових понять, категорій;

— **формування розуміння** матеріалу теми;

— **формування суджень** шляхом визначення студентом власного відношення до подій і фактів, що розглядаються в конкретній темі;

— **уміння** оперувати набутими знаннями для використання їх у майбутній професійній діяльності;

— **набуття практичних навичок**, що досягається побудовою моделей організацій тих чи тих економічних процесів, надання пропозицій по створенню правил, порядків, регламентів організації функціонування господарських одиниць.

*Галіахметов І.А., к.ю.н.,
доцент кафедри правового регулювання економіки*

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ЗМІСТОВОЇ СКЛАДОВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТА

Викладання в економічному університеті засновується на особистісній парадигмі, а з усіх педагогічних підходів пріоритетними визнані «студентоцентрировані підходи» (learner-centered approach) зміщення центра в системі навчання з викладача на того, хто навчається, що відображається у розробленні відповідних методичних моделей навчання (студентоцентрирована модель комунікації в освітньому контексті) [1, с. 99, 109, 210]. Методологічною складовою системи викладання юридичних дисциплін в економічному вищому закладі є контекст (вирішення завдання, що найбільше відображає реальну правову ситуацію або казус), конструювання або дизайн (побудова системи знання через активність, діяльність, практику), співпраця (надання допомоги у вирішенні проблем, оцінці власних ідей у формі участі в діяльності юридичної клініки) і комунікація (з метою планування, відпрацювання навиків і здійснення юридичної діяльності, співпраці, прийняття рішення).

Вирішення даної проблеми можемо розв'язати двома способами. По-перше, потрібно розробити технологію формування у студентів навчально-дослідницької компетентності на початковому етапі підготовки (на першому курсі за рахунок поглиблено самостійного вивчення теорії держави і права, римського приватного права тощо). Оскільки одна з основних ідей змістової складової компетенції студента полягає в тому, що освіта (як результат і цінність) не може бути ким-небудь або чим-небудь надана, а здобувається і присвоюється у вигляді знання, вмінь, навиків і здібностей їхнього пред'явлення світові тільки у процесі активної самостійної діяльності студентів, а отже ключовим механізмом сучасної технології викладання постає рефлексивно-оціночна діяльність студента. За допомогою банку діагностичних методик у студента з'являється можливість здійснювати моніторинг формування у себе навчально-дослідницької компетентності як стратегічно важливої в контексті концепції безперервного навчання. По-друге, з перших занять на будь-якій кафедрі студент повинен отримувати вичерпну інформацію (в методичних вказівках, у бесіді з викладачем під час надання консультацій) про те, які саме компетенції будуть формуватися, насамперед під час вивчення нормативних наук (дисциплін), що безпосередньо впливають на правовий світогляд і культуру юриста. Особливо рекомендуємо наголосити на тому, що не тільки викладач, а й сам студент повинен перебувати в постійному пошуку таких можливостей.

Отже, студентоцентризм можна розглядати як належний ресурс успішної реалізації компетентного підходу в нашому економічному університеті та вдало проваджувати освітню діяль-

ність з підготовки фахівців з права. Залучаючи студентів у процесі створення і коректування критеріальних оціночних матриць (що містять як критерії і їх дескриптори, так і рівні оволодіння знанням), викладач реалізує студентоцентризований підхід і сприяє тому, щоб студенти залучались у контрольну-оціночну діяльність, набували навички професійної рефлексії (наприклад у формі юридичної риторики) та звичку до само- і взаємооцінки. Оціночні матриці можуть використовуватися викладачем не тільки для безпосередньої оцінки поточної успішності студента, а й для здійснення зворотного зв'язку зі студентом: користуючись критеріями і дескрипторами, що покладені в матрицю, викладач має можливість звернути увагу студента не тільки на слабкі місця, а й на сильні сторони виконання завдань з відповідної нормативної науки (дисципліни), перевіряючи процес оцінки у процес співпраці.

Література

1. Розина И. Н. Педагогическая компьютерно-опосредованная коммуникация: теория и практика: монография / И. Н. Розина. – М.: Логос, 2005. – 439 с.

*Герасимович А.М., д.е.н.,
професор кафедри менеджменту банківської діяльності*

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ ПРИ ВИКЛАДАННІ КУРСУ «АНАЛІЗ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Двадцятирічний досвід читання лекційного курсу «Аналіз банківської діяльності» переконує, що традиційна методика, коли лектор читає, а студент слухає і щось конспектує, не дає ефекту досягнення мети – підготувати компетентного спеціаліста з банківської справи частині аналізу.

Цього не вдається і якщо аналітичний матеріал з певними показниками демонструвати окремими таблицями на екрані, що дуже «сучасно» і модно, але побачивши готовий матеріал на екрані, студент не приймає участі у пошуку інформації у фінансовій звітності і в розрахунках, на її підставі, необхідних показників, що розкривають тему лекції. Наприклад, про тенденції динаміки і структури кредитного портфеля, його оборотності, забезпеченості заставою, якості, рівні ризиків, ефективності кредитної діяльності банку.

Це викликає необхідність читати лекції на певну тему таким чином, щоб кожен студент, під супроводженням лектора, самостійно набирав і розраховував показники і здійснював, на їх підставі, аналітичні висновки.

Тобто лекція, і тільки по найголовніших і вузлових питаннях теми, повинна бути різноманітністю практичного заняття. Тільки за такого підходу можна сформувати практичні навички і знання з методики аналізу банківської діяльності.

Враховуючи, що при такому підході необхідно мати час на технічну роботу, щоб його зекономити, лектор завчасно забезпечує студентів комплектом таблиць по кожній темі.

На нашу думку, така організація і технологія побудови лекції спрямована на кожного студента, що і є різноманітністю способів, прийомів і методів припровадженні студентоцентризму у системі забезпечення якості університетської освіти зі спеціальності «Банківська справа».

*Гойло Н.В., к.е.н.,
доцент кафедри аудиту*

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО КОЖНОГО СТУДЕНТА ЯК ОСНОВА РЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ

Прискорені темпи розвитку світових технологій продукують нові вимоги до сучасного суспільства. Провідні вчені стверджують, що найкращий шлях назустріч стрімкій трансформації сучасного світу є різностороння підготовка людей до нових умов, забезпечити яку спроможна якісна інноваційна освіта.

Відповідно до положень проекту Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 р. [1] метою впровадження реформ є створення привабливої та конкурентоспроможної національної системи вищої освіти України, інтегрованої у Європейський простір вищої освіти та Європейсь-